

ФАКУЛТЕТ ДРАМСКИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

П Р А В И Л Н И К

**о раду на заједничким вежбама студената Филмског и
телевизијског смера Факултета драмских уметности у Београду**

**Београд
2023.**

На основу члана 112. став 1. тачка 31. Статута Факултета драмских уметности и предлога Заједнице филмског и телевизијског смера ФДУ, Наставно-уметничко-научно веће Факултета драмских уметности на VII седници одржаној дана 18. априла 2023. године донело је

П Р А В И Л Н И К

о раду на заједничким вежбама студената Филмског и телевизијског смера Факултета драмских уметности у Београду

Опште одредбе

Члан 1.

Овим Правилником ближе се уређују фазе реализације заједничких вежби студената Филмског и телевизијског смера ФДУ, као и права, обавезе и одговорности студената, која настају у поступку реализације заједничких вежби.

Члан 2.

Факултет драмских уметности је у обавези да свим студентима Филмског и телевизијског смера ФДУ за реализацију заједничких вежби обезбеди исте услове, који се односе на финансијска средства, технику, особље и друго, а у складу са усвојеним Планом извођења наставе ФДУ за ту школску годину.

Уколико поједини студент обезбеди додатна средства од стране министарства, установе или другог правног лица за реализацију заједничке вежбе, Факултет није у обавези да и другим студентима обезбеди додатна средства.

Услове дефинисане ставом 1. овог члана није могуће мењати за поједине студенте.

Фазе реализације заједничких вежби

Члан 3.

Фазе реализације заједничких вежби су:

- 1) Фаза развоја;
- 2) Фаза непосредних припрема;
- 3) Фаза снимања;
- 4) Фаза монтаже слике;
- 5) Фаза обраде звука и слике;
- 6) Финализација;
- 7) Архивирање.

- 1) **Фаза развоја** (претходних и општих припрема) обухвата активности на развоју сценарија, дефинисању стила филма, разрадама свих сектора, кастингу, буџетирању. Садржи четири развојне подфазе и завршава се испоруком Производног елабората ФТВ студију.

- 2) **Фаза непосредних припрема** почиње најкасније две недеље пре термина реализације вежбе, а након предаје Производног елабората ФТВ студију и одобрења истог. Ова фаза обухвата проба са глумцима, техничке обиласке објеката, набавке и израде костима и сценографије и остале активности неопходне за припрему снимања.
- 3) **Фаза снимања** обухвата снимање слике и звука и архивирање сировог снимљеног материјала. Архивирање сировог снимљеног материјала подразумева испоруку једне копије целокупног снимљеног материјала звука и слике ФТВ студију.
- 4) **Фаза монтаже слике** подразумева рад на монтажи филма, уз контролне пројекције, којима обавезно присуствују студенти монтаже, ФТВ режије и ФТВ продукције, а могу да присуствују и предметни наставници.
- 5) **Фаза обраде звука и слике** подразумева рад на монтажи дијалога, монтажи звучних ефеката и атмосфера, премикс звука, финални микс звука, израду визуелних ефеката, израду шпица и колор корекцију. Завршава се коначном контролном пројекцијом којој присуствују студенти монтаже, ФТВ режије, ФТВ продукције, студенти Снимања и дизајна звука, студенти Камере, студенти Драматургије, студенти Визуелних ефеката, анимације и гејм арта као и предметни наставници, у односу на заступљеност учешћа у вежби.
- 6) **Финализација** подразумева спајање финалних верзија обрађене слике и звука и израду свих неопходних формата вежбе.
- 7) **Архивирање** подразумева испоруку коначне верзије вежбе, коначних верзија радних пројеката (слика, звук), као и пратеће документације. Формати коначне верзије вежбе који се испоручују су:
 - ProRes 422 HQ, (пожељна резолуција:4K) верзија са чистом позадином, звук некомпримован, 48kHz, 24 бита, 2.0;
 - MP4 H.264 100 Mb/s, верзија са натписима (на енглеском језику) и верзија са чистом позадином, звук некомпримован, 48kHz, 24 бита, 2.0;
 - СРТ фајл са енглеским натписима;

Под радним пројектима се подразумевају коначне верзије дигиталних докумената (фајлова) пројеката монтаже (Premier и сл.), дизајна звука (Pro Tools и сл.) и колор корекције (DaVinci и сл.).

Под пратећом документацијом се подразумева документ који обухвата Производне елаборате из свих фаза.

Производни елаборат је скуп докумената неопходних за реализацију заједничке вежбе.

На крају развојне подфазе 1, Производни елаборат садржи:

- Синопис (½ до 1 страна);
- Предрачун трошкова 1.

На крају развојне подфазе 2, Производни елаборат садржи:

- Тритмент (мин. 2 стране);

- Коначни списак екипе и глумаца;
- Списак техничких информација (трајање, формат слике, алтернативни наслови, година производње, локације);
- Коначни списак имена и функција за шпицу;
- Списак музичких нумера (music cue sheet).
- Дијалог листу (натписе) са тајм кодовима на српском и енглеском језику;
- Уговори / *rights clearance* за музику;
- Списак имена за постер и трејлер (*billing block*);

План реализације заједничких вежби

Члан 4.

Шефови или представници катедара Глуме, Драматургије, ФТВ режије, ФТВ продукције, Камере, Монтаже, Снимања и дизајна звука и Визуелних ефеката, анимације и гејм арта непосредно по почетку наставе у текућој школској години усаглашавају прелиминарни План реализације заједничких вежби за ту школску годину, који укључује и прецизно дефинисан број дана снимања за сваку од заједничких вежби, а током октобра месеца текуће године усаглашавају финални План реализације заједничких вежби за ту школску годину и објављују га на Огласној табли ФДУ и путем апликације Е-запослени најкасније до 1. новембра текуће године.

Непосредно по почетку наставе Руководилац Филмског и телевизијског студија ФДУ свим студентима ФТВ смера прослеђује информацију о временском оквиру реализације (снимању и постпродукцији) заједничких вежби.

Зимски семестар

Термин за снимање, монтажу, израду визуелних ефеката, обраду слике и звука и финализацију заједничких вежби у зимском семестру одређује се на првој Заједници ФТВ смера у семестру, с тим да ће подједнак број дана бити посвећен монтажи слике и обради слике и звука, док ће временски рок за израду визуелних ефеката зависити од комплексности визуелних ефеката које је потребно направити.

Летњи семестар

Термин за снимање, монтажу, израду визуелних ефеката, обраду слике и звука и финализацију заједничких вежби у летњем семестру одређује се на првој Заједници ФТВ смера у семестру, с тим да ће подједнак број дана бити посвећен монтажи слике и обради слике и звука, док ће временски рок за израду визуелних ефеката зависити од комплексности визуелних ефеката које је потребно направити.

Члан 5.

Непосредно, а најкасније 7 дана по доношењу прелиминарног Плана реализације заједничких вежби, студенти Драматургије, ФТВ режије и ФТВ продукције, у сарадњи са предметним наставницима доносе план развоја и продукције пројекта/вежбе, који укључује рокове за израду синопсиса, тритмента, сценарија, укључујући и финалну, као и прелиминарни предрачун трошкова и финансијски план.

- Редитељска експликација;
- Унапређени предрачун трошкова.

На крају развојне подфазе 3, Производни елаборат садржи:

- Прву верзију сценарија;
- Унапређену редитељску експликацију;
- Разраду сценарија;
- Прелиминарни план снимања;
- Унапређени предрачун трошкова;
- Финансијски план и доказе евентуалног додатног финансирања или услуга;
- Списак објеката са прелиминарним списком локација и већих сценографских захвата.

На крају развојне подфазе 4, Производни елаборат садржи:

- Коначну верзију сценарија;
- Књигу снимања;
- Коначну редитељску експликацију;
- Сниматељску разраду, односно спецификацију камере, расвете, сценске технике;
- Списак глумаца по улогама;
- Списак екипе;
- Списак објеката са информацијама о локацијама и фотографијама локација;
- Разраду сценарија/књиге снимања;
- Унапређени план снимања;
- Прелиминарни план монтаже и обраде звука и слике;
- Коначну верзију storyboard-а за кадрове који садрже визуелне ефекте (у случају да филм садржи визуелне ефекте);
- Коначни предрачун трошкова;
- Унапређени финансијски план и доказе евентуалног обезбеђеног додатног финансирања или услуга;

На крају фазе снимања, Производни елаборат садржи:

- Дневне извештаје и радна наређења;
- Извештаје за монтажу, укључујући оне за слику и звук;
- Извештај за визуелне ефекте (у случају да филм садржи визуелне ефекте)
- Списак екипе;
- Обрачун трошкова снимања са пратећим рачунима;
- Детаљан план фазе монтаже и фазе обраде слике и звука;
- Потписане сагласности (*release forms*) од стране свих глумаца и статиста;

На крају фазе финализације, Производни елаборат садржи:

- Пет фотографија из вежбе / *still frames* (само у дигиталној верзији);
- Пет фотографија са снимања вежбе (само у дигиталној верзији);
- Кратки, једноминутни видео BTS (*behind the scene / making-of*);
- Фотографију студента режије (само у дигиталној верзији);
- Коначни кратки синопсис на српском и енглеском језику;
- Коначни финансијски план;
- Коначни буџет;
- Коначни обрачун трошкова са пратећим рачунима;

Заједница ФТВ смера се састаје у року од 3 дана по пријему планова развоја и продукције и одлучује о њиховом усвајању.

Непосредно по усвајању финалног Плана реализације заједничких вежби, Заједница ФТВ смера се састаје како би усвојила ревидиране планове развоја и продукције вежби.

Члан 6.

Према обострано прихваћеном Плану реализације заједничких вежби и распореду снимања, не сме се нарушавати одвијање редовне наставе. У том циљу, План реализације заједничких вежби се, непосредно по усвајању, доставља свим предметним наставницима, како би исти, у оквирима својих могућности прилагодили план одвијања редовне наставе.

Члан 7.

Приликом израде Плана реализације заједничких вежби посебно се води рачуна о равномерној расподели задатака за све студенте Глуме, Драматургије, ФТВ режије, ФТВ продукције, Камере, Монтаже, Снимања и дизајна звука и Визуелних ефеката, анимације и гејм арта

Члан 8.

У случају да није могуће постићи договор између предметних наставника у вези са реализацијом заједничких вежби, обавезујућа одлука биће донета од стране Декана.

Члан 9.

Уколико је министарство, установа или друго правног лице заинтересовано да учествује у реализацији заједничке вежбе студената ФТВ смера ФДУ у виду пословно-техничке сарадње са ФДУ, о томе ће одлучивати Декан Факултета или Продекан ФТВ смера, имајући у виду мишљење Заједнице ФТВ смера, а у складу са Планом реализације заједничких вежби.

Обавезе катедри ФДУ

Члан 10.

Катедре ФДУ, чији студенти учествују у реализацији заједничке вежбе, у обавези су да обезбеде стални надзор и помоћ студентима током рада на заједничким вежбама. Надзор се спроводи путем састанака између студената и предметних наставника, који се одржавају у просторијама Факултета, најмање једном у две седмице у току Фазе развоја и Фазе непосредних припрема.

Права и обавезе студената

Члан 11.

У периоду развоја и припрема вежби, студенти ФТВ продукције, Драматургије и ФТВ режије састају се са предметним наставницима најмање једном у две седмице и обавештавају их о напретку развоја. Уколико долази до одступања од индивидуалног плана развоја пројекта/вежбе, предметни наставници без одлагања о томе обавештавају Заједницу ФТВ смера.

Рокови за усвајање финалних верзија сценарија су:

- 15. 11. текуће године за зимски семестар I и II године;
- 01.12. текуће године за зимски семестар III године;
- 10. 03. текуће године за летњи семестар I и II године;
- 10.04. текуће године за летњи семестар III године;

Обим и формат заједничких вежби за сваку наставну годину усваја се најкасније до последњег дана наставе у претходној школској години и доставља Заједници ФТВ смера.

Члан 12.

Студенти ФТВ режије, Драматургије и ФТВ продукције који сарађују на заједничкој вежби треба да заврше сценарио и производни елаборат за поменуту вежбу ФТВ смера до планираног рока, с тим да су Планом реализације заједничких вежби предвиђени и рокови за завршетак појединачних фаза развоја заједничких вежби, за које студенти ФТВ режије, Драматургије и ФТВ продукције предају документацију која је за ту фазу предвиђена.

Рад на стварању сценарија и развој пројекта заједничке вежбе прате наставници ФТВ режије, ФТВ продукције и Камере, који заједно на крају претходне школске године одређују услове и оквире вежби, а у сарадњи са наставницима Драматургије. Наставник ФТВ режије одобрава уметнички аспект сценарија, а наставник ФТВ продукције продукциону изводивост истог. Наставник Визуелних ефеката процењује комплексност захтева сценарија и редитељске визије из угла израде визуелних ефеката.

Уколико се у синопсису, тритменту или сценарију утврде знатнија одступања од предвиђених норми, професори ФТВ режије и ФТВ продукције могу текст сценарија вратити студентима на прилагођавање да би текст ускладили са елементима утврђеним у годишњем Плану заједничких вежби. Ова дорада не утиче на рок за предају коначне верзије сценарија и производног елабората.

Од идеје до коначне верзије сценарија студент Драматургије мора бити укључен или као сценариста, косценариста, писац дијалога или драматург.

Члан 13.

Производни елаборат, који подразумева разраду сценарија, план снимања, storyboard за кадрове са визуелним ефектима, предрачун трошкова, финансијски план, списак екипе и објеката, израђује се и унапређује истовремено са радом на сценарију.

Производни елаборат се, заједно са оном фазом у изради сценарија која је тренутно доступна (синопсис, тритмент, сценослед), сценаријом или књигом снимања на крају сваке фазе развоја заједничке вежбе, а у складу са роком из Плана реализације заједничких вежби, оверава од стране предметних наставника ФТВ режије и ФТВ продукције, а у сарадњи са наставником Драматургије.

Члан 14.

У случају да један или више предметних наставника нису спремни да парафирају крај фазе, наставници и студенти ће покушати да постигну договор и учине неопходне компромисе који ће задовољити све укључене стране.

У случају да договор не може одмах бити постигнут, одлуку по том питању доноси Декан.

Члан 15.

Производни елаборат за развојне подфазе 1, 2. и 3. оверавају предметни наставници ФТВ режије и ФТВ продукције.

Производни елаборат за развојну подфазу 4. оверавају предметни наставници ФТВ режије, ФТВ продукције, Камере, Снимања и дизајна звука, Визуелних ефеката, анимације и гејм арта као и Руководилац ФТВ студија. Након усвајања производног елабората развојне подфазе 4. Декан потписује одобрење за почетак реализације наредне фазе.

Производни елаборат за фазу снимања, фазу монтаже слике, фазу обраде звука и слике и фазу израде визуелних ефеката оверавају предметни наставници ФТВ режије, ФТВ продукције, Камере, Снимања и дизајна звука и Визуелних ефеката, анимације и гејм арта.

Производни елаборат за фазу финализације оверавају предметни наставници ФТВ режије, ФТВ продукције, Камере, Снимања и дизајна звука, Визуелних ефеката, анимације и гејм арта и Руководилац ФТВ студија.

Члан 16.

Изузев у посебним околностима, које се посебно процењују од стране наставника ФТВ продукције и ФТВ режије, снимање заједничких вежби се обавља у оквиру броја дана снимања који се утврђује у оквиру Плана реализације заједничких вежби на почетку семестра.

Изузев у посебним околностима, које се посебно процењују од стране наставника ФТВ продукције и ФТВ режије, дани који су планирани за задуживање и раздуживање опреме за снимање користе се искључиво за ту сврху.

Изузев у посебним околностима, које се посебно процењују од стране наставника ФТВ продукције и ФТВ режије, радно време екипе школских филмова током периода снимања траје највише 12 сати дневно (од почетка рада, односно одласка од куће до завршетка рада, односно повратка кући), а према радном наређењу.

Рад чланова екипа који нису студенти, односно који су ангажовани од стране Факултета, траје највише 8 сати дневно (од почетка рада, односно одласка од куће до завршетка рада, односно повратка кући).

Члан 17.

Снимање вежби одвија се на територији општине Београд.

Изузетак су вежбе чији сценарио захтева снимање на другим локацијама, а Производним елаборатом развојне подфазе 3, односно адекватним доказима је потврђено да су обезбеђени адекватни капацитети за боравак екипе ван Београда (смештај, трошкови пута, исхрана, дневнице).

Члан 18.

Свакодневне налоге за рад (радна наређења) израђује студент ФТВ продукције, а оверава студент ФТВ режије.

Студент продукције који води пројекат/вежбу обавезан је да сваког дана подноси предметним наставницима дневни извештај о току снимања претходног дана. Дневни извештај се у електронској форми шаље предметним

наставницима ФТВ режије, ФТВ продукције, Камере, Снимања и дизајна звука и Визуелних ефеката, анимације и гејм арта.

Непосредно по завршетку фазе снимања, студент ФТВ продукције у штампаној форми доставља Руководиоцу ФТВ студија Производни елаборат, који укључује оверене дневне извештаје.

Члан 19.

На монтажи вежбе раде студенти Монтаже и ФТВ режије. У процесу учествује и студент ФТВ продукције како оперативно тако и креативно у смислу продукционе оправданости појединих креативних решења и то путем коментара на више верзија монтаже.

По завршетку фазе монтаже слике обавезна је контролна пројекција.

Контролна пројекција се обавља према Плану вежби којој присуствују студенти који учествују у изради вежбе, а могу да присуствују и предметни наставници ФТВ режије, ФТВ продукције, Монтаже и Снимања и дизајна звука, Драматургије, Камере и Визуелних ефеката, анимације и гејм арта. По обављеној контролној пројекцији приступа се фази обраде звука и слике.

Члан 20.

Студенти који учествују у реализацији вежбе полажу заједничке годишње испите према Плану из члана 2., на јавној пројекцији, на којој би требало да присуствују предметни наставници свих катедара које су учествовале у изради заједничких вежби. Други део испита катедре ФДУ обављају посебно.

Оцена из главног предмета је резултат оба дела испита којем студент приступа.

Студенти су обавезни да заврше фазу архивирања вежбе, односно да Архиви Факултета у електронском формату доставе финалне верзије вежбе у складу са чланом 3. овог Правилника, као и скуп свих Производних елабората најкасније до 01.12. године у којој су вежбе реализоване.

Одговорност студената и накнада штете

Члан 21.

Студенти ФТВ режије, Камере, ФТВ продукције и Снимања и дизајна звука преузимају обавезу да ће током производње филмске вежбе поштовати Правилник о раду ФТВ студија ФДУ и сносити одговорност за свој рад, материјална и финансијска задужења и да ће према и трећим лицима надокнадити све штете које настану као последица непридржавања прописаних норми или до које дође кривицом или немаром студената.

Студентима није дозвољено да рукују топлотом расветом без присуства расветљивача.

Члан 22.

Студент одговара за материјалну штету коју нанесе Факултету, намерно или из крајње непажње.

Члан 23.

На основу поднете пријаве о проузрокованој штети или на основу личног сазнања, Декан покреће поступак за утврђивање штете и одговорности студента за проузроковану штету.

Члан 24.

Постојање штете, висину, околности под којима је настала, ко је штету проузроковао и како је надокнађује утврђује посебна трочлана Комисија коју образује Декан.

Члан 25.

Ако штету проузрокује више студената, сваки студент је посебно одговоран за део штете, ако се докаже да је штету проузроковао намерно или из крајње непажње.

Кад се не може утврдити удео сваког студента у проузроковању штете, сматра се да су сви студенти који су штету проузроковали намерно или из крајње непажње подједнако одговорни и штету надокнађују у једнаким деловима.

За штету одговора и студент који је помагао или подстрекивао.

Члан 26.

Висина штете се утврђује на основу ценовника и књиговодствене вредности оштећене ствари, а ако то није могуће комисија процењује штету уз помоћ стручњака.

Члан 27.

Декан доноси решење о висини штете, одговорности за штету и обавези студента да штету накнади у одређеном року.

Члан 28.

Студент, који уз финансијску подршку министарства, установе или другог правног лица, а на основу потписаног уговора, којим се Факултет обавезује у својству корисника финансијских средстава, реализује заједничку вежбу, у обавези је да уколико одустане од реализације изврши повраћај утрошених средстава Факултету, који су настали до тренутка подношења писаног обавештења да одустаје од реализације заједничке вежбе.

Члан 29.

Студент је у обавези, да у складу са одобреном калкулацијом наменски употребљава финансијска средства одређена за реализацију заједничке вежбе.

Уколико студент ненаменски употребљава финансијска средства из става 1. овог члана у обавези је да Факултету изврши повраћај износа који је ненаменски утрошен.

Члан 30.

Приликом реализације заједничке вежбе студент је у обавези да се придржава рокова који су утврђени за сваки појединачну заједничку вежбу.

Уколико се студент не придржава утврђених рокова из става 1. овог члана у обавези је да Факултету надокнади евентуално насталу материјалну штету.

Процену материјалне штете обавља посебна Комисија именована од стране Декана Факултета.

Члан 31.

У случају да студенти, без дозволе и сагласности Заједнице ФТВ смера, самоиницијативно одложе снимање или одлуче да заједничку вежбу не реализују у унапред задатим и усвојеним подфазама/терминима, поменута вежба сноси следеће последице:

- могуће укидање буџета предвиђеног за заједничку вежбу (средства се враћају на рачуне катедри, које финансијски партиципирају у заједничким вежбама);
- губитак приоритетног права на учествовање техничких лица запослених на Факултету (расветљивач, пратилац камере) у снимању поменуте вежбе;
- вежба губи право на приоритетну расподелу снимајуће технике за нови термин (вежби ће се доделити снимајућа техника која буде расположива у тренутку када буду имали нови термин снимања);

Завршне одредбе

Члан 32.

Измене и допуне овог Правилника, врше се на исти начин и као његово доношење.

Овај Правилник ступа на снагу и примењује се истеком рока од осам дана, од дана објављивања на сајту Факултета.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ
НАСТАВНО-УМЕТНИЧКО-НАУЧНОГ ВЕЋА ФДУ
ДЕКАН

Милош Павловић, ред. проф.

